

# Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma – upis pružatelja usluga virtualne imovine u registar

Božo Prelević, dipl. iur.

Od 6. srpnja 2023. na snazi je Pravilnik o vođenju registra pružatelja usluga virtualne imovine i procjeni dobrog ugleda fizičkih osoba u pružateljima usluga virtualne imovine. Stupanjem na snagu ovog pravilnika počeo je teći rok od 60 dana za upis dijela obveznika koji obavljaju djelatnost pružanja usluga virtualne imovine u ovaj registar. Autor u članku analizira zakonske odredbe koje se odnose na obveznike koji obavljaju usluge virtualne imovine i novog pravilnika te daje primjer popunjavanja dijela obrasca upisa u registar pružatelja usluga virtualne imovine.

## 1. Uvod

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma<sup>1</sup> (u nastavku teksta: ZID Zakona), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023., u obveznike primjene odredbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma<sup>2</sup> (u nastavku teksta: Zakon), uvršteni su i pružatelji usluga virtualne imovine iz čl. 9. st. 1. t. 19. Zakona. Prijelaznim i završnim odredbama ZID Zakona utvrđena je obveza upisa pružatelja usluga virtualne imovine u novi registar u roku od šezdeset dana odnosno osamnaest mjeseci, od donošenja posebnog pravilnika kojim će se urediti ova materija. Novi Pravilnik o vođenju registra pružatelja usluga virtualne imovine i procjeni dobrog ugleda fizičkih osoba u pružateljima usluga virtualne imovine<sup>3</sup> (u nastavku teksta: Pravilnik) je u međuvremenu donesen i stupio je na snagu 6. srpnja 2023.

Prijelaznim i završnim odredbama ZID Zakona<sup>4</sup>, između ostalog je određeno kako je pravna osoba, ili obrtnik, koji na profesionalnoj osnovi u ime, ili za račun druge fizičke ili pravne osobe obavljaju jednu, ili više sljedećih djelatnosti povezanih s virtualnom imovinom:

- skrbništvo i upravljanje virtualnom imovinom;
- upravljanje platformom za trgovanje virtualnom imovinom;

- razmjena virtualne imovine za fiducijarnu valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja; dužna u roku od šezdeset dana od dana stupanja Pravilnika na snagu, odnosno do 6. rujna 2023. podnijeti Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (u nastavku teksta: HANFA) zahtjev za upis u Registar pružatelja usluga virtualne imovine (u nastavku teksta: registar). S druge strane, odredbom čl. 49. st. 3. ZID Zakona je predviđeno kako je pravna osoba, ili obrtnik, koji na profesionalnoj osnovi u ime, ili za račun druge fizičke ili pravne osobe obavljaju jednu, ili više sljedećih djelatnosti povezanih s virtualnom imovinom:
  - razmjena virtualne imovine za drugu virtualnu imovinu;
  - izvršavanje naloga za virtualnu imovinu;
  - usluge provedbe ponude odnosno prodaje virtualne imovine;
  - zaprimanje i prijenos naloga za virtualnu imovinu u ime trećih strana;
  - savjetovanje o virtualnoj imovini; dužna u roku od osamnaest mjeseci od dana stupanja Pravilnika na snagu podnijeti HANFA-i zahtjev za upis u registar. U slučaju propuštanja upisa u propisanim rokovima, smatrat će se da obveznici koji obavljaju usluge u vezi s virtualnom imovinom navedene djelatnosti obavljaju neovlašteno, što povlači i visoke novčane kazne za prekršaj.

## 2. Zakonske odredbe

Odredbama ZID Zakona, između ostalog, u Zakon su uneseni novi pojmovi vezani uz virtualnu imovinu.

1 Nar. nov., br. 151/22 od 22. prosinca 2022.

2 Nar. nov., br. 108/17, 39/19 i 151/22.

3 Nar. nov., br. 69/23 od 28. lipnja 2023.

4 Čl. 49. st. 2. ZID Zakona.



## 2.1. Pojam virtualne imovine i virtualne valute

Sukladno čl. 4. st. 1. t. 48., **virtualna imovina jest digitalni prikaz vrijednosti ili prava kojim se može digitalno trgovati ili ga se može digitalno prenositi te koji se može koristiti za plaćanje ili investicijske svrhe, pri čemu se virtualnom imovinom ne smatraju:**

- financijski instrumenti kako su definirani Zakonom o tržištu kapitala<sup>5</sup> (u nastavku teksta: ZTK);
- elektronički novac kako je definiran Zakonom o platnom prometu<sup>6</sup>;
- depoziti kako su definirani Zakonom o kreditnim institucijama<sup>7</sup>;
- strukturirani depoziti kako su definirani u ZTK-u;
- sekuritizacija kako je definirana u Zakonu o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju<sup>8</sup>;
- proizvodi životnog ili neživotnog osiguranja;
- mirovinski proizvodi;
- virtualna imovina koja je jedinstvena i nije zamjenjiva s drugim digitalnim prikazom.



### ističemo...

Virtualna valuta jest podvrsta virtualne imovine i predstavlja digitalni prikaz vrijednosti koji nije izdala i za koji ne jamči središnja banka ni javno tijelo, koji nije nužno povezan sa zakonski uspostavljenom valutom te nema pravni status valute ili novca, ali ga fizičke ili pravne osobe prihvaćaju kao sredstvo razmjene i može se prenositi, pohranjivati te se njime može trgovati elektroničkim putem.

Zakon u čl. 4. sadrži i druge pojmove vezane uz virtualnu imovinu i virtualnu valutu.

## 2.2. Obveznici primjene Zakona koji obavljaju djelatnost u vezi sa virtualnom imovinom

Sukladno čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona, obveznik primjene mjera i radnji iz Zakona jest i pravna osoba ili obrtnik koji nisu obuhvaćeni odredbom čl. 9. st. 2. t. 1., 2., 4.-9. i 14. Zakona, a koji na profesionalnoj osnovi u ime ili za račun druge fizičke ili pravne osobe obavljaju jednu ili više već navedenih djelatnosti povezanih s virtualnom imovinom:

- skrbništvo i upravljanje virtualnom imovinom;
- upravljanje platformom za trgovanje virtualnom imovinom;
- razmjena virtualne imovine za fiducijarnu valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja;
- razmjena virtualne imovine za drugu virtualnu imovinu;
- izvršavanje naloga za virtualnu imovinu;
- usluge provedbe ponude odnosno prodaje virtualne imovine;
- zaprimanje i prijenos naloga za virtualnu imovinu u ime trećih strana;
- savjetovanje o virtualnoj imovini.

## 2.3. Registar pružatelja usluga virtualne imovine



### ističemo...

Sukladno zakonskim odredbama, pravna osoba odnosno obrtnik sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji namjerava obavljati djelatnosti iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona<sup>9</sup> mora prije početka obavljanja tih djelatnosti iste upisati u registar pružatelja usluga virtualne imovine koji vodi HANFA<sup>10</sup>.

Sukladno čl. 9.a st. 2. Zakona, HANFA će upisati pravnu osobu odnosno obrtnika u registar ako je podnesen zahtjev za upis u registar i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- pravna osoba odnosno obrtnik namjerava obavljati jednu. ili više djelatnosti propisanih u čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona;
- zahtjevu je priložena izjava odgovornih osoba pravne osobe odnosno obrtnika da su upoznati s obvezama iz Zakona;
- zahtjevu su priloženi dokazi o imenovanju ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe sukladno čl. 68. Zakona;
- zahtjevu su priloženi dokazi da fizičke osobe stvarni vlasnici pravne osobe i članovi uprave pravne osobe odnosno vlasnici obrta, njihovi suradnici i članovi nadzornog odbora ili upravnog odbora imaju dobar ugled u smislu čl. 9.e Zakona;
- zahtjevu za registraciju dostavljeni su i svi drugi podaci propisani Pravilnikom.

HANFA će odbiti zahtjev za upis u registar ako ocijeni da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete iz navedene odredbe čl. 9. st. 2. Zakona.

Registar je javni registar u koji se upisuju najmanje sljedeći podaci:

- tvrtka i sjedište pravne osobe i OIB odnosno naziv obrta, ime, prezime i OIB obrtnika;
- naznaka djelatnosti iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona koje pravna osoba odnosno obrtnik obavlja.

Nakon upisa u registar pravna osoba može djelatnost iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona upisati u sudski registar kao djelatnost odnosno obrtnik može tu djelatnost upisati u obrtni registar. U sudski odnosno obrtni registar ne mogu se kao djelatnost upisati djelatnosti iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona bez dokaza o upisu u registar.

## 2.4. Zabrana obavljanja djelatnosti povezanih s virtualnom imovinom



### ističemo...

Osim pravnih osoba i obrtnika koji su upisani u registar, nitko ne smije u RH obavljati djelatnosti iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona, odnosno djelatnosti povezane sa virtualnom imovinom<sup>11</sup>.

Iznimno, djelatnost iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona može pružati pravna i fizička osoba kojoj je odobrenje izdalo matično nadležno nadzorno tijelo ili je upisana u registar nadležnog nadzornog tijela u matičnoj državi članici, o čemu je dužna obavijestiti HANFA-u prije početka obavljanja te djelatnosti u RH i uz obavijest dostaviti najmanje sljedeću dokumentaciju:

5 Nar. nov., br. 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22.

6 Nar. nov., br. 66/18 i 114/22.

7 Nar. nov., br. 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20 i 151/22.

8 Nar. nov., br. 63/20 i 126/21.

9 Vidjeti pod 2.2.

10 Čl. 9.a st. 1. Zakona.

11 Čl. 9.b st. 1. Zakona.

- podatak o djelatnostima iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona koje je ovlaštena pružati;
- podatak o datumu nakon kojeg planira početi obavljati djelatnost iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona;
- podatak o matičnoj državi;
- naziv i kontakt podatke nadležnog nadzornog tijela i;
- potvrdu o odobrenju nadležnog nadzornog tijela ili izvadak iz registra nadležnog nadzornog tijela matične države.

## 2.5. Brisanje iz registra

**Sukladno čl. 9.c st. 1. Zakona, HANFA će donijeti rješenje o brisanju pravne osobe odnosno obrta iz registra ako:**

- je upisana u registar temeljem neistinite ili netočne dokumentacije, ili neistinito predstavljenih činjenica;
- HANFA-i dostavi obavijest u pisanom obliku da više ne namjerava obavljati djelatnost za koju je registrirana;
- prestane ispunjavati uvjete iz čl. 9.a Zakona pod kojima je upisana u registar, a posebno ako član uprave ili stvarni vlasnik pravne osobe odnosno obrtnik prestane ispunjavati uvjet dobrog ugleda u smislu čl. 9.e Zakona;
- HANFA utvrdi da se registrirane djelatnosti ne obavljaju s područja RH, ili;
- <sup>12</sup>ovlaštenoj osobi HANFA-e ne dopusti nadzor, ili je spriječi u obavljanju službene radnje.

**HANFA može donijeti rješenje o brisanju iz registra:**

- ako je obveznik pravomoćno kažnjen zbog teškog djela prekršaja iz čl. 150. Zakona;
- ako je počinjenjem prekršaja ostvarena imovinska korist ili nastala šteta;
- kada je prekršaj počinjen u povratu te;
- kada utvrdi da počinitelj i nakon pravomoćnosti ne primjenjuje propisane mjere.



### ističemo...

Rješenje o brisanju iz registra HANFA će dostaviti nadležnom trgovačkom sudu odnosno obrtnom registru.

U postupku upisa u registar na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku<sup>13</sup>. Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za upis i rješenja o brisanju obveznika iz registra nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

## 2.6. Dobar ugled

**Dobar ugled u smislu zakonskih odredbi ima fizička osoba u odnosu na koju ne postoje okolnosti koje dovode u sumnju dobar ugled te koja ispunjava sljedeće uvjete<sup>14</sup>:**

- da se protiv nje ne vodi kazneni postupak odnosno da nije osuđivana ni za jedno od sljedećih kaznenih djela, osim ako je za osobu čiji se podaci vode u kaznenoj evidenciji nastupila rehabilitacija sukladno zakonu kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija:
  - a) protiv imovine (osim za kazneno djelo neovlaštene uporabe tuđe pokretne stvari i kazneno djelo oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XXIII.), protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), protiv života i tijela (glava X.), protiv

gospodarstva (glava XXIV.), protiv računalnih sustava, programa i podataka (glava XXV.), krivotvorenja (glava XXVI.), protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), protiv pravosuđa (glava XXIX.), iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22.)

- b) protiv života i tijela (glava X.), protiv imovine (osim za kazneno djelo oduzimanja tuđe pokretne stvari i kazneno djelo uništenja i oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XVII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), protiv službene dužnosti (glava XXV.), protiv pravosuđa (glava XXII.), protiv slobode i prava čovjeka i građanina, i to za kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada i za kazneno djelo povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu (glava XI.), iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.);

- da se protiv nje ne vodi kazneni postupak odnosno da nije osuđivana ni za jedno od kaznenih djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju kaznenim djelima iz t. 1.;
- koja nije kao zakonski zastupnik teže ili sustavno povrijedila odredbe Zakona i temeljem njega donesene propise;
- koja nije suradnik osobe osuđene za kazneno djelo pranja novca i/ili financiranja terorizma.

**Sukladno čl. 9.e st. 2. Zakona, sljedeće okolnosti mogu dovesti u sumnju dobar ugled osobe:**

- ako joj je zbog nepoštivanja propisa ukinuta ili odbijena odgovarajuća suglasnost odnosno odobrenje za obavljanje poslova od strane nadležnog tijela;
- ako je pravomoćno osuđena, protiv osobe je izrečena mjera ili protiv nje nadležni sudovi ili tijela vode postupke zbog nepravilnosti ili nepridržavanja propisa kojima se uređuje područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma ili propisa kojima se uređuje poslovanje obveznika iz čl. 9. Zakona, ili;
- ako rukovodi ili je u vrijeme počinjenja djela rukovodila pravnom osobom koja je pravomoćno osuđena za neko od navedenih kaznenih djela iz čl. 9.e st. 1. Zakona, posebno ako joj je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova ili protiv koje se vode postupci iz t. 2.

Pri ocjeni okolnosti iz navedene odredbe čl. 9.e st. 2. Zakona, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Ministarstvo financija uzet će u obzir sve dostupne informacije vezane za vrstu odluke, stupanj u kojem se postupak nalazi i izjavljene pravne lijekove, izrečenu sankciju, učinke rehabilitacijskih mjera, olakotne i otegotne okolnosti, težinu djela, razdoblje koje je proteklo od vremena počinjenja djela i ponašanje osobe u tom vremenu, sve dostupne informacije o postupcima, nadzornim mjerama i prijavama nadležnim tijelima koje su pokrenula, izdala ili podnijela nadležna tijela iz čl. 81. Zakona, ili srodna nadzorna tijela iz druge države članice ili treće države, kao i činjenicu da postojanje većeg broja lakših djela iz navedene odredbe čl. 9.e st. 2. Zakona zajedno mogu narušiti dobar ugled osobe iako pojedinačno nemaju taj učinak.

Smatra se da osobe iz navedenih odredbi čl. 9.e st. 1.-3. Zakona imaju dobar ugled nakon što prestanu pravne posljedice presuda za kaznena djela i prekršaje iz ovih zakonskih odredbi. Navedene za-

12

13 Nar. nov., br. 47/09 i 110/21.

14 Čl. 9.e st. 1. Zakona.



konske odredbe na odgovarajući način primjenjuju se i na državljane druge države članice ili treće države. Obveznici Zakona su dužni bez odgode obavijestiti nadležno tijelo o nastupanju okolnosti iz navedenih odredbi čl. 9. st. 1.-3. Zakona.

## 2.7. Obveza primjene mjera dubinske analize stranke

Sukladno čl. 16. st. 2. Zakona, obveznik iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona, odnosno obveznik koji obavlja djelatnosti u vezi sa virtualnom imovinom, dužan je obaviti dubinsku analizu stranke pri svakoj povremenoj transakciji:

- u vrijednosti od 1.000,00 eura i većoj;
- koja predstavlja prijenos virtualne imovine u vrijednosti od 1.000,00 eura i većoj.

## 2.8. Suradnja HANFA-e sa drugim nadzornim tijelima

HANFA kao tijelo nadzora za obveznike primjene Zakona koji obavljaju djelatnost u vezi sa virtualnom imovinom, surađuje i razmjenjuje informacije s nadležnim tijelima koja nadziru obveznike kako su navedeni u odredbama čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona u drugim državama članicama u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma ili drugim zakonodavnim aktima koji se odnose na nadzor tih obveznika, bez obzira na prirodu i status tih nadležnih tijela, te s drugim tijelima drugih država članica nadležnima za provedbu nadzora u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Ova suradnja obuhvaća i prikupljanje podataka i informacija u ime nadzornog tijela koje je pomoć zatražilo te razmjenu prikupljenih podataka i informacija sukladno odredbama Zakona.

## 2.9. Prekršajne odredbe

Zakonom je predviđeno kako će se novčanom kaznom u iznosu od 4.640,00 do 132.720,00 eura kazniti za prekršaj pravna osoba ako<sup>15</sup>:

- obavlja djelatnost povezanu s virtualnom imovinom za koju joj nije odobren upis u registar pružatelja usluga virtualne imovine, ili nakon provedenog postupka brisanja iz registra (čl. 9.a i 9.c Zakona);
- obavlja djelatnost povezanu s virtualnom imovinom, a osobe koje vode poslove nisu fizički prisutne u RH, ili poslove ne vode s područja RH (čl. 9.b st. 3. Zakona)

## 3. Novi Pravilnik

### 3.1. Predmet Pravilnika

Pravilnikom, koji je stupio na snagu 6. srpnja 2023., detaljnije se uređuju:

- sadržaj zahtjeva za registraciju pružatelja usluga virtualne imovine;
- dokumentacija koja se prilaže zahtjevu za upis u registar;
- način vođenja registra;
- postupak procjene dobrog ugleda fizičkih osoba u pružateljima usluga virtualne imovine te;
- dokumentacija koja se prilaže za potrebe utvrđivanja i procjene dobrog ugleda.

### 3.2. Pojmovi u Pravilniku

U čl. 1. st. 2. Pravilnika određeni su pojmovi koji se koriste u samom Pravilniku. Budući smo neke pojmove već pojasnili, u nastavku

<sup>15</sup> Čl. 150. st. 1. Zakona.

dajemo prikaz samo nekih pojmova iz navedene odredbe Pravilnika. Tako se pod pojmom fizičke osobe u smislu Pravilnika podrazumijeva fizička osoba koja je:

- stvarni vlasnik pravne osobe;
- vlasnik obrta;
- član uprave;
- suradnik stvarnog vlasnika pravne osobe, vlasnika obrta i člana uprave;
- član nadzornog odbora;
- član upravnog odbora.

Sukladno čl. 1. st. 2. t. 5. Pravilnika, suradnik stvarnog vlasnika pravne osobe, vlasnika obrta ili člana uprave je svaka fizička osoba:

- na rukovodećem položaju u pravnom subjektu različitom od društva ili obrta za koji se podnosi zahtjev (u nastavku teksta: pružatelj usluga virtualne imovine) iz čl. 3. st. 1. Pravilnika<sup>16</sup> u kojemu je stvarni vlasnik pravne osobe, vlasnik obrta ili član uprave pružatelja usluga virtualne imovine na rukovodećem položaju, ili je stvarni vlasnik tog pravnog subjekta;
- koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta različitog od pružatelja usluga virtualne imovine u kojemu je stvarni vlasnik pravne osobe, vlasnik obrta ili član uprave pružatelja usluga virtualne imovine na rukovodećem položaju;
- koja sa stvarnim vlasnikom pravne osobe, vlasnikom obrta ili članom uprave pružatelja usluga virtualne imovine ima zajedničko stvarno vlasništvo u nekom pravnom subjektu različitom od pružatelja usluga virtualne imovine.

Drugi izrazi upotrijebljeni u Pravilniku imaju značenje kao u Zakonu.

### 3.3. Registar

Sukladno Zakonu i Pravilniku, registar vodi HANFA.



#### ističemo...

Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku, sukladno odredbama Pravilnika, a pojedini podaci iz navedenog registra su javni i dostupni na službenoj internetskoj stranici HANFA-e.

Upis podataka i izmjene podataka u registru provodi HANFA temeljem primljenih podataka i obavijesti podnositelja zahtjeva te po službenoj dužnosti.

#### 3.3.1. Zahtjev za upis u registar



#### ističemo...

Sukladno čl. 3. st. 1. Pravilnika, zahtjev za upis u registar podnosi se na obrascu iz Priloga I. Pravilnika, zajedno sa svom dokumentacijom i podacima propisanim Pravilnikom.

Zahtjevu za upis u registar potrebno je priložiti i dokaze o dobrom ugledu fizičkih osoba iz čl. 6. Pravilnika<sup>17</sup>. Zahtjevu za upis u registar prilaže se sljedeća dokumentacija kojom se dokazuje ispunjavanje uvjeta iz čl. 9.a st. 2. i čl. 9.b st. 3. Zakona:

- izjava iz Priloga II. Pravilnika;
- dokaz o imenovanju ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe sukladno čl. 68. Zakona;

<sup>16</sup> Vidjeti pod 3.3.1.

<sup>17</sup> Vidjeti pod 3.4.

- dokumentacija iz čl. 6. Pravilnika;
- izjava o fizičkoj prisutnosti u RH iz Priloga III. Pravilnika.

Zahtjevu nije potrebno priložiti one podatke i dokumentaciju propisanu Pravilnikom kojima HANFA već raspolaže, pod uvjetom da su te informacije potpune, istinite, točne i ažurne, što je podnositelj zahtjeva dužan potvrditi pisanom izjavom. HANFA u postupku registracije može zatražiti i drugu dokumentaciju osim one propisane Pravilnikom kao i dodatna objašnjenja kada je to potrebno radi provjere jesu li ispunjeni svi uvjeti potrebni za registraciju.



### ističemo...

Podnositelj zahtjeva mora voditi računa da svi podaci i dokumenti priloženi zahtjevu budu točni, istiniti i potpuni sve do dana upisa u registar, te je u slučaju bilo kakvog događaja koji nastane nakon podnošenja zahtjeva, a koji utječe ili bi mogao utjecati na točnost, istinitost i potpunost dokumentacije, dužan dostaviti HANFA-i ažurirane podatke i dokumentaciju.

#### 3.3.2. Podaci koji se upisuju u registar

U registar se temeljem podataka iz zahtjeva iz čl. 3. Pravilnika<sup>18</sup> upisuju:

- OIB;
- tvrtka/naziv obrta;
- adresa odnosno sjedište;
- registarski broj;
- adresa elektroničke pošte;
- adresa internetske stranice pružatelja usluga;
- OIB fizičkih osoba ovlaštenih za zastupanje;
- ime i prezime fizičkih osoba ovlaštenih za zastupanje;
- prebivalište/stalno boravište fizičkih osoba ovlaštenih za zastupanje;
- datum upisa u registar;
- djelatnosti iz čl. 2. st. 2. t. 4. Pravilnika koje pružatelj usluga virtualnih valuta namjerava obavljati;
- datum od kojeg je pružatelj usluga virtualnih valuta ovlašten obavljati poslove,;
- datum brisanja iz registra.

Između navedenih podataka, sukladno čl. 4. st. 2. Pravilnika javno se objavljuju podaci iz navedene odredbe čl. 4. st. 1. t. 1.-6. te 10.-13. Pravilnika. U slučaju brisanja iz registra javno se objavljuju podaci iz navedene odredbe čl. 4. st. 1. t. 1.-2, 4. i 11. Pravilnika.



### ističemo...

Svaku izmjenu ili dopunu podataka iz navedene odredbe čl. 4. st. 1. Pravilnika pružatelj usluga virtualne imovine je obvezan dostaviti HANFA-i u roku 3 dana od nastanka izmjene.

Za promjenu fizičkih osoba dužan je dostaviti i svu dokumentaciju kako je propisano u čl. 6. Pravilnika.

#### 3.3.3. Upis, odbijanje upisa i brisanje iz registra

HANFA će pružatelja usluga virtualne imovine upisati u registar ako su dostavljeni svi podaci propisani u čl. 4. st. 2. Pravilnika<sup>19</sup>, ako

<sup>18</sup> Vidjeti pod 3.3.1.

<sup>19</sup> Vidjeti pod 3.3.2.

iz istih proizlazi da su ispunjeni uvjeti za upis u registar iz članka 9.a st. 2. Zakona. Temeljem čl. 9.a st. 3. Zakona, HANFA može rješenjem odbiti upis u registar ako iz zahtjeva i priložene dokumentacije ne proizlazi da su ispunjeni uvjeti za upis u registar.

S druge strane, temeljem čl. 9.c Zakona, HANFA provodi brisanje iz registra.



### ističemo...

Podaci ostaju u registru najmanje 5 godina od dana brisanja.

#### 3.4. Procjena dobrog ugleda fizičkih osoba



### ističemo...

Pružatelj usluga virtualnih valuta dužan je prilikom registracije i svake promjene fizičkih osoba HANFA-i dokazati da fizička osoba ispunjava uvjete dobrog ugleda iz čl. 9.e st. 1. Zakona<sup>20</sup>.

Obrascu zahtjeva za upis u registar iz čl. 3. st. 1. Pravilnika<sup>21</sup> prilaže se sljedeća dokumentacija, kada je primjenjivo:

- za člana uprave, upravnog odbora i nadzornog odbora – odluka o imenovanju;
- preslika osobne iskaznice ili putovnice, odnosno preslika putovnice za strane državljane;
- ispunjeni Upitnik (Prilog IV) s potpisom stvarnog vlasnika, vlasnika obrta, člana uprave, nadzornog odbora i ovjerenim od javnog bilježnika, ne stariji od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva iz čl. 3. st. 1. Pravilnika;
- izjava fizičke osobe o tome vodi li se protiv nje kazneni postupak ili prekršajni postupak te o tome je li pravomoćno osuđena za kazneno djelo ili prekršaj (Prilog V.), s potpisom ovjerenim od javnog bilježnika, ne starija od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva iz čl. 3. st. 1. Pravilnika;
- izvod iz kaznene i prekršajne evidencije vodi li se protiv fizičke osobe kazneni odnosno prekršajni postupak koji nije stariji od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva iz čl. 3. st. 1. Pravilnika, kada je primjenjivo;
- izjava stvarnog vlasnika, vlasnika obrta, člana uprave, upravnog odbora i člana nadzornog odbora za suradnike (Prilog VI.), s potpisom, ne starija od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva iz čl. 3. st. 1. Pravilnika.

#### 3.5. Dostava podataka



### ističemo...

Svi podaci i dokumentacija propisani Pravilnikom osim pisanim putem HANFA-i se mogu dostavljati i elektroničkim putem na način i u skladu s uputom HANFA-e.

Sukladno čl. 7. st. 2. Pravilnika, HANFA može, u slučaju potrebe, zatražiti od dostavu određene dokumentacije propisane Pravilnikom i u izvorniku ili ovjerenom preslici, neovisno o izvršenoj dostavi u elektroničkom obliku.

<sup>20</sup> Vidjeti pod 2.6.

<sup>21</sup> Vidjeti pod 3.3.1.



## Primjer – popunjavanje dijela Obrasca Zahtjeva za registraciju

## OBRAZAC ZAHTJEVA ZA REGISTRACIJU

## DIO I. – podaci o podnositelju zahtjeva, vlasnicima, odgovornim osobama, poslovnim djelatnostima, regulatornoj povijesti i organizacijskoj strukturi

I.1 Podnositelj zahtjeva	Odgovor
Tvrtka podnositelja zahtjeva: Naziv pod kojim nastupa na tržištu ako je različit od tvrtke podnositelja zahtjeva: Adresa sjedišta (ulica, mjesto): Poslovna adresa (ako je različita od adrese sjedišta): OIB: E-adresa: Internetska stranica: Aktualni izvadak iz sudskog registra (priložiti): Podaci o svim lokacijama na kojima se predlaže obavljanje VASP aktivnosti u Republici Hrvatskoj zajedno s imenima voditelja tih ureda, ako je primjenjivo (priložiti) Jeste li dio grupe (Da/Ne). Ako Da, dostaviti: (i) pojedinih o strukturi grupe podnositelja zahtjeva; (ii) uključiti detaljnu organizacijsku shemu grupe; (iii) navesti glavne djelatnosti svake tvrtke unutar grupe; i (iv) identificirati sve regulirane subjekte unutar grupe zajedno s nazivima relevantnih nadzornih tijela.	ABEBE d.o.o. – Rudera Boškovića 213, Zagreb – – abebe.gov.com abebe.net.com priloženo priloženo  NE – – –
<b>I.2 Vlasnici i stvarni vlasnici podnositelja zahtjeva</b>	
<b>Dioničari podnositelja zahtjeva/imateljji udjela</b>	
Pravne osobe Tvrtka: Naziv pod kojim nastupa na tržištu ako je različit od tvrtke: Adresa sjedišta (ulica, mjesto): Poslovna adresa (ako je različita od adrese sjedišta): OIB: E-adresa: Internetska stranica: Aktualni izvadak iz sudskog registra (priložiti): Fizičke osobe Ime: Prezime: OIB: Adresa: E-adresa: Broj telefona: Politički izložena osoba (Da/Ne): Vlasnički udio: Je li ujedno i stvarni vlasnik (Da/Ne):	Pero Perić 98989898999 Stjepana Radića 456, Zagreb pero.peric.net.gov 01/5675-6999 NE 100% DA
<b>Stvarni vlasnici podnositelja zahtjeva (direktni i indirektni)</b>	
Stvarni vlasnik 1 Ime: Prezime: OIB: Adresa: E-adresa: Broj telefona: Politički izložena osoba (Da/Ne): Vlasnički udio: Indirektno ili direktno stvarno vlasništvo: Stvarni vlasnik 2 Ime: Prezime: OIB: Adresa: E-adresa: Broj telefona: Politički izložena osoba (Da/Ne): Vlasnički udio: Indirektno ili direktno stvarno vlasništvo:	Pero Perić 98989898999 Stjepana Radića 456, Zagreb pero.peric.net.gov 01/5675-6999 NE 100% Direktno stvarno vlasništvo

**I.3 Članovi uprave podnosiitelja zahtjeva ili izvršni članovi upravnog odbora (ako je primjenjivo)**

<p>Član uprave/Izvršni član upravnog odbora 1  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Politički izložena osoba (Da/Ne):</p> <p>Član uprave/Izvršni član upravnog odbora 2  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Politički izložena osoba (Da/Ne):</p>	<p>Pero  Perić  Član uprave  pero.perić.net.gov  01/5675-6999  NE</p>
---	---

**I.4 Članovi nadzornog odbora podnosiitelja zahtjeva ili neizvršni članovi upravnog odbora (ako je primjenjivo)**

<p>Član nadzornog odbora/Neizvršni član upravnog odbora 1  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Politički izložena osoba (Da/Ne):</p> <p>Član nadzornog odbora/Neizvršni član upravnog odbora 2  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Politički izložena osoba (Da/Ne):</p>	
---	--

**I.5 Osoba za primarni kontakt podnosiitelja zahtjeva za potrebe procesa registracije**

<p>Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Punomoć (ako je primjenjivo):</p>	<p>Nino  Ninić  Administrativni tajnik  nino.ninić.gov.net  01/8888-0000</p>
---	--

**I.6 Osoba kojoj se mogu upućivati sva SPN/FT/FS pitanja za vrijeme procesa registracije**

<p>Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:</p>	<p>Nino  Ninić  Administrativni tajnik  nino.ninić.gov.net  01/8888-0000</p>
--	--

**I.7 Ovlaštena osoba i zamjenik ovlaštene osobe za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma**

<p><b>Ovlaštena osoba</b>  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:</p> <p><b>Zamjenik ovlaštene osobe</b>  Ime:  Prezime:  Naziv radnog mjesta:  E-adresa:  Broj telefona:  Navedite linije izvještavanja koje se odnose na ovlaštenu osobu (mjesto ovlaštene osobe u organizacijskoj strukturi, kojem članu uprave ovlaštena osoba govora...).</p> <p>Priložite kratki životopis ovlaštene osobe koji će prikazati kvalifikacije, stručnost i iskustvo ovlaštene osobe relevantno za obnašanje ove pozicije.</p>	<p>Nino  Ninić  Administrativni tajnik  nino.ninić.gov.net  01/8888-0000</p> <p>Silvija  Silvić  Pomoćnica administrativnog  tajnika  silvija.silvic.gov.net  01/8888-0001  Priloženo  Priloženo</p>
---	--



### I.8 Odaberite koje poslovne djelatnosti povezane s virtualnom imovinom iz čl. 9. st. 2. t. 19. ZSPNFT-a će obavljati podnositelj zahtjeva

- a) skrbništvo i upravljanje virtualnom imovinom
- b) upravljanje platformom za trgovanje virtualnom imovinom
- c) razmjena virtualne imovine za fiducijarnu valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja
- d) razmjena virtualne imovine za drugu virtualnu imovinu
- e) izvršavanje naloga za virtualnu imovinu
- f) usluge provedbe ponude odnosno prodaje virtualne imovine
- g) zaprimanje i prijenos naloga za virtualnu imovinu u ime trećih strana
- h) savjetovanje o virtualnoj imovini

### I.9 Poslovni profil podnositelja zahtjeva

Opisati poslovni model pružanja usluga – Detaljno opišite usluge povezane s virtualnom imovinom koje ćete pružati. Također opišite kako te usluge ispunjavaju definiciju poslovne djelatnosti povezane s virtualnom imovinom iz čl. 9. st. 2. t. 19. ZSPNFT-a. Detaljno opišite sve relevantne tokove transakcija (i za novčana sredstva i za virtualnu imovinu), mehanizme kojima se novčana sredstva i virtualna imovina prenose i kako se klijentima podnositelja zahtjeva pružaju usluge (priložiti).	Priloženo
Opišite virtualnu imovinu u odnosu na koje pružate usluge i kako ona zadovoljava definiciju virtualne imovine kako je navedeno u ZSPNFT-a (priložiti).	Priloženo
Očekivani broj klijenata: Očekivani prihod od obavljanja djelatnosti (u tis EUR): Očekivani volumen transakcija: Očekivana vrijednost stransakcija (u tis EUR): Očekivana vrijednost imovine na skrbništvu (u tis EUR): Broj zaposlenih koje izravno zapošljava podnositelj zahtjeva: Podnositelj zahtjeva mora navesti obrazloženja i sve povezane pretpostavke za svaku od navedenih/procijenjenih podataka (priložiti).	10 10.000 50-100 100.000 400.000 10 Priloženo

### 10. Regulatorna povijest

Je li podnositelj zahtjeva trenutno ili ikada u prošlosti bio licencirana, ovlašten ili na drugi način reguliran od strane Hanfe? (Da/Ne):	NE
Ako da, navedite na koji način i o kakvim se uslugama radilo, kao i relevantne podatke o izdanom odobrenju/registaciji (priložiti).	–
Podnosi li podnositelj zahtjeva trenutno zahtjev ili je ikada u prošlosti podnio zahtjev za bilo koju drugu vrstu licence, ovlaštenja ili registracije od Hanfe?	NE
Je li podnositelj zahtjeva ikada reguliralo drugo nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske?	NE
Je li podnositelj zahtjeva ikada dobio licencu, odobrenje ili registraciju od strane drugog nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske?	NE
Je li drugo nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske ikada ukinulo licencu, ovlaštenje ili registraciju dodijeljenu podnositelju zahtjeva?	NE
Je li podnositelj zahtjeva podružnica ili povezana osoba društva koje je licencirala, registrirala ili nadzirala Hanfa? Ako da, navedite o kojoj se tvrtki radi.	NE
Je li matičnom društvu podnositelja zahtjeva ili bilo kojem članu grupe podnositelja zahtjeva ikada odbijena licenca, odobrenje ili registracija od strane drugog nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske?	–
Je li drugo nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske ikada ukinulo licencu, ovlaštenje ili registraciju dodijeljenu matičnoj društvu podnositelja zahtjeva ili bilo kojem članu grupe podnositelju zahtjeva? (priložiti relevantnu dokumentaciju)	–

### 11. Organizacijska struktura

Priložite pregled svoje organizacijske strukture i sustava internih kontrola, uključujući organizacijsku shemu koja obuhvaća sljedeće u vezi s vašim aktivnostima: (i) Linije izvještavanja unutar podnositelja zahtjeva, uključujući upravu i nadzorni odbor (ili upravljački odbor, ako je primjenjivo) (ii) Sve funkcije koje se preklapaju (iii) Opis uloga višeg rukovodstva koje se odnose na predložene VASP aktivnosti tvrtke podnositelja zahtjeva.	Priloženo
---	-----------

## 4. Zaključak

Novi Pravilnik predstavlja još jedan element pravnog okvira sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH. Kako smo naveli u prošlom broju RiPup-a, sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH trpi ozbiljne kritike od strane Moneyval-a i EU te se u tom smislu očekuju daljnje izmjene propisa. Za očekivati je da će ove izmjene ići u pravcu daljnjih restrikcija u poslovanju gotovinom s jedne strane i nametanje većih obveza obveznicima primjene Zakona i drugih propisa.

Obzirom na navedeno, obveznici moraju učiniti daljnji napor za edukaciju u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. S time u vezi spominjemo i najnoviju inicijativu Financijskog inspektorata usmjerenu prema računovodstvenim uredima i računovođama koji svoju djelatnost obavljaju kao obrtnici, u smislu obveze ispunjavanja upitnika o poznavanju i usklađenosti poslovanja sa propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma. Svakako će o kvaliteti odgovora pojedinih obveznika na pitanja iz upitnika ovisiti i daljnje aktivnosti Financijskog inspektorata u provedbi nadzora prema njima.

## Ne zaboravite:

- Novi Pravilnik stupio je na snagu 6. srpnja 2023.
- Obveznici upisa u Registar su pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću pružanja usluga povezanih sa virtualnom imovinom iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona.
- Pravilnikom se, između ostalog, za navedene obveznike utvrđuje postupak upisa u registar.
- Dio obveznika, ovisno o vrsti djelatnosti u vezi sa virtualnom imovinom koju obavljaju, bio je dužan podnijeti zahtjev za upis u registar u roku od 60 dana od stupanja Pravilnika na snagu, odnosno do 6. rujna 2023.
- Preostali dio obveznika iz čl. 9. st. 2. t. 19. Zakona, sukladno zakonskim odredbama, dužan je podnijeti zahtjev za upis u registar u roku od 18 mjeseci od stupanja Pravilnika na snagu, odnosno do 6. siječnja 2025.
- Propuštanje navedenih rokova za podnošenje zahtjeva za upis povlači za sobom zabranu daljnjeg obavljanja djelatnosti u vezi sa virtualnom imovinom i moguću novčanu kaznu za prekršaj.

### Literatura:

- 1) Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Nar. nov., br. 108/17, 39/19 i 151/22);
- 2) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Nar. nov., b.r 151/22);
- 3) Zakon o tržištu kapitala (Nar. nov., br. 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22);
- 4) Zakon o platnom prometu (Nar. nov., br. 66/18 i 114/22);
- 5) Zakon o kreditnim institucijama (Nar. nov., br. 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20 i 151/22);
- 6) Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju (Nar. nov., br. 63/20 i 126/21);
- 7) Zakon o općem upravnom postupku (Nar. nov., br. 47/09 i 110/21);
- 8) Pravilnik o vođenju registra pružatelja usluga virtualne imovine i procjeni dobrog ugleda fizičkih osoba u pružateljima usluga virtualne imovine (Nar. nov., br. 69/23).

## Bilješke

---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---